Criteria Zonnepanelen beschermde gebieden

Stukken ontvangen 21 september 2022

Advies CRK+M d.d. 26-09-2022

De commissie kan zich niet vinden in het voorstel dat zij op 21 september jl. ter advisering voorgelegd heeft gekregen (eerder voorstel 17 maart 2022). De commissie uit haar zorgen over de volgende onderdelen en stelt voor om de voorgestelde criteria zoals hieronder omschreven aan te passen.

1. In de beschrijving wordt uitgegaan van vergunningsvrije en welstandsvrije plaatsing van zonnepanelen. Dit impliceert dat zonnepanelen geheel zonder regels of toetsing geplaatst kunnen worden. De commissie is van mening dat er een toevoeging in de beschrijving (5.10.1) opgenomen dient te worden die aangeeft dat zonnepanelen weliswaar vergunningsvrij of welstandsvrij zijn maar dat de plaatsing ervan toch dient te voldoen aan de criteria voor het vergunningsvrij plaatsen van zonnepanelen conform de voorwaarden van de wet algemene bepalingen omgevingsrecht. Als voorbeeld noemt de commissie de afstand tot de dakrand op platte daken. Conform de criteria voor het vergunningsvrij plaatsen van zonnepanelen dienen deze evenveel afstand te houden tot de dakrand als dat het zonnepaneel uitsteekt boven het dakvlak. Wanneer deze formulering niet in de uitgangspunten wordt opgenomen is er, wat betreft zonnepanelen, meer mogelijk in beschermde gezichten dan in de niet beschermde gezichten. Dit kan zorgen voor een ernstige afbreuk aan de cultuurhistorische waarden in de beschermde gezichten.
2. Op dit moment is in het voorgestelde stuk 5.10 Panelen niet duidelijk genoeg dat het plaatsen van zonnepanelen op monumenten altijd maatwerk is. Hoewel de commissie voor de verduurzaming van monumenten is, kan het voorkomen dat zonnepanelen de cultuurhistorische waarde van een monument onevenredig aantast. Dan is plaatsing van zonnepanelen niet mogelijk. De commissie adviseert deze regel naar voren te halen en vet gedrukt in de criteria op te nemen en aan te geven dat dit op zowel gemeentelijke als rijksmonumenten van toepassing is.
3. De commissie kan niet instemmen met de nieuw geformuleerde afstandsregel (criterium 4). Door de afstand in “voldoende” te veranderen heeft de commissie geen toetsbare, en daarmee geen werkbare, criteria in handen. De commissie adviseert criterium 4 als volgt te formuleren ”Panelen hebben een afstand van ***minimaal 50 cm*** tot de dakranden (nok, goot, keper)”
4. Het lijkt de commissie geen goed idee om daken op panden van na 1960 welstandsvrij c.q. vergunningsvrij te verklaren. Want ook deze panden hebben invloed op het beschermde stadsgezicht en kunnen ook waardevol zijn. Daarnaast is het niet duidelijk wat de precieze gevolgen zijn van zo’n algemene uitspraak. Voor de overige objectcriteria wordt ook geen uitzondering gemaakt voor woningen van na 1960. (conform advies CWM 17 maart 2022)

De commissie pleit er dan ook voor om geen leeftijdsbepaling op te nemen in de nieuwe criteria voor zonnepanelen in beschermde gebieden en de afstandsregel tot de dakranden terug te brengen naar 50cm.

De commissie doet nog enkele suggesties om aan de brochure c.q. handreiking toe te voegen:

- De commissie adviseert praktijkvoorbeelden op te nemen, van zowel een enkel pand, een twee-onder-een-kap, een bouwblok (ensemble) of een straatblok, als van situaties met allerlei elementen op het dak, zoals pijpjes, dakramen en dakkapellen. Het zou voor aanvragers duidelijk moeten worden wat ze wel en niet kunnen doen vanuit een dergelijke handreiking. (conform advies CWK 17 maart 2022)
- De commissie adviseert in de handreiking op te nemen, zoals de RCE dit ook doet, dat het isoleren van een pand een grotere impact heeft op het verduurzamen dan het plaatsen van

zonnepanelen en daar sowieso aan vooraf zou moeten gaan. (conform advies CWK 17 maart 2022)

- In de voorbeelden is een voorbeeld van rode panelen op rode daken omschreven. Dit moet **C.** zijn in plaats van B.
- De commissie adviseert een voorbeeldblad bij te voegen voor monumenteigenaren waarin wordt aangegeven in welke gevallen geen zonnepanelen mogelijk zijn. Sommige situaties (voorbeeld: torenspits) zijn niet geschikt als plek voor zonnepanelen. Wanneer een document met dit soort voorbeelden beschikbaar is op de website van de gemeente Hilversum is het voor aanvragers sneller duidelijk wat de (on)mogelijkheden zijn. Dit scheelt aanvragers tijd en geld in het proces van verduurzaming van een pand. Bovendien kan de commissie dan ook op een

In zijn algemeenheid is de commissie van mening dat er, met het maken van enkele beperkte aanpassingen, een mogelijkheid is tot het vaststellen van een goed toetsbaar document dat de cultuurhistorische waarden van de door het rijk beschermde stadsgezichten zoveel mogelijk beschermd en tegelijkertijd ruimte biedt voor de duurzaamheidsambities van de inwoners van Hilversum.

Advies: De commissie adviseert de objectcriteria aan te passen op bovenstaande punten om zodoende een goed afgewogen en toetsbaar document te verkrijgen.